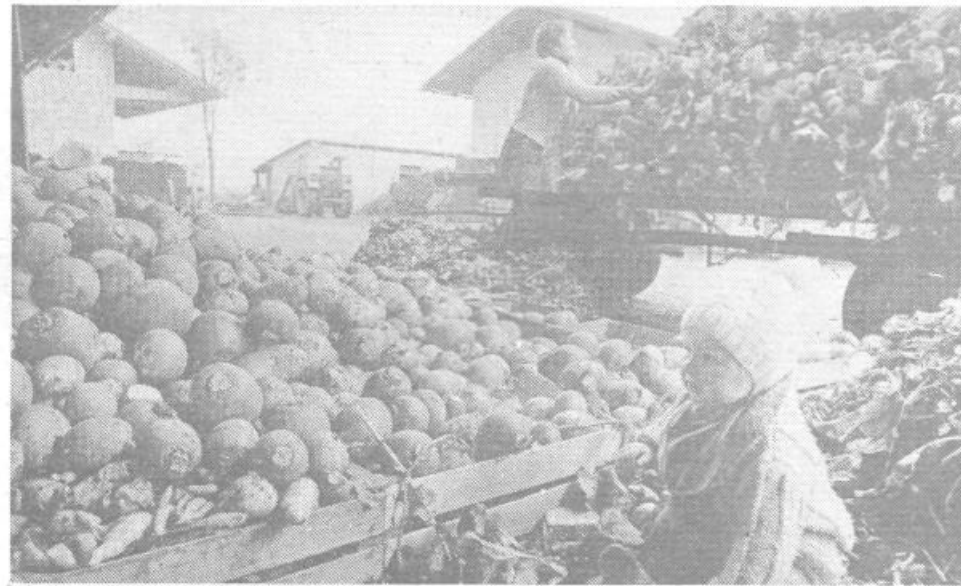

NASA KOMUNA

glasilo ok szdl ljubljana vič-rudnik

leto XXI
številka 14-15
20. november 1984

izhaja
štirinajstdnevno

Vse leto trepetamo, ali nam bo vreme naklonjeno, da bo naše seme dobro obrodi. Letos smo kljub vsemu lahko s pridelanim zadovoljni. Polna kaša in zdravi otroci pa so tudi naše in še posebej kmetovo največje zadovoljstvo.

41 LET AVNOJA

Pošteno, ustvarjalno delo je naše vodilo

Ko je pred enainštiridesetimi leti ves svet trepetal pred, tedaj kar močnimi, fašističnimi tolpami, ki so imele za cilj podjarmiti ves svet, so se v zgodovinskem Jajcu zbrali delegati iz vse Jugoslavije in sklenili, da se protifašistični svet narodne osvoboditve Jugoslavije konstituirajo v prvotni zakonodajni predstavniški zbor Jugoslavije.

Ta državnotvorni sklep pomeni rojstvo nove Jugoslavije, zgrajene na federativnem načelu. O tem je II. zasedanje AVNOJ sprejelo poseben odlok, ki ugotavlja, da so narodi Jugoslavije na tehtanju pravice vsakega naroda na samoodlobo v triletni skupni narodnoosvobodilni borbi, ki je skovala nerazdružljivo bratstvo in enotnost narodov Jugoslavije, dokazali svojo trdno voljo, da ostanejo združeni v Jugoslaviji. Na teh temeljih je bila med narodnoosvobodilno borbo 29. novembra 1943 zgrajena demokratična federativna Jugoslavija.

V tem času je fašistični okupator ropal naše nacionalno bogastvo, požgal domove, pobijal ljudi, ali jih mučil po koncentracijskih taboriščih. Pri tem pa so mu pomagali nekateri izdajalci lastnega naroda. Vse to početje okupatorja je še bolj strnilo naše ljudi, ki ga je vodila komunistična partija v enoten boj in odpor. Zmagovito smo zaključili narodnoosvobodilni boj in izbojevali nacionalno osvoboditev in revolucionarno preobrazbo družbene ureditve naših delovnih ljudi. Z marljivim delom, največkrat brez strojev in mehanizacij smo obnovili porušeno domovino. Upri smo se informirajo, gospodarstvi in politični blokadi in še enkrat dokazali enotnost in moč ter neustavljivo željo po svobodi, demokraciji in samostojnosti.

Iz zaostale agrarne države stopamo v vrste srednje razvitih industrijskih držav. Razvijamo delavsko in družbeno samoupravljanje. Na poti izgradnje samoupravnega socialističnega sistema dostikrat prihajamo na velike ovire, ki jih težko premagujemo. Te ovire so v določeni meri kot posledica strokovne ter podedovane zaostalosti in vojnega pustošenja, veliko pa je subjektivnih vzrokov kar smo temeljito pravkar obravnavali ob analizi sklepov 13. seje CK ZKJ. Premalo se zavedamo tega, da lahko trošimo le toliko kolikor smo ustvarili. Nihče nam ne bo ničesar poklonil, tega smo se premalo zavedali tudi takrat, ko smo najemali drage tuje kredite in jih dostikrat nesmotno uporabljali. Edini način za boljši jutri je večja produktivnost, dobro gospodarjenje, urejeni medsebojni odnosi, pošteno vrednotenje dela, manj družbene režije, večja vloga delavca pri upravljanju in odločanju. V kmetijstvu moramo bolj smotno izrabljati kmetijska zemljišča in vlagati v tržno proizvodnjo, saj imamo tu še velike rezerve.

Avnojska načela so začrtala našo pot izgradnje socialističnega samoupravnega družbe. Naša dolžnost in naloga je, da ta načela branimo in razvijamo ter krepimo gospodarsko in obrambno moč socialistične Jugoslavije. Naši delovni ljudje so z ustvarjalnim delom premagovali ovire, ki niso bile majhne, prepiran sem, da bomo tudi sedanje gospodarske težave uspešno premagali s poštenim, ustvarjalnim delom.

JULIJ PLANINC

Ob dnevu republike – 29. novembu

Iskreno čestitamo delovnim ljudem in občanom naše družbenopolitične skupnosti

SKUPŠČINA, IZVRŠNI SVET,
DRUŽBENOPOLITIČNE
ORGANIZACIJE
IN SAMOUPRAVNE
INTERESNE SKUPNOSTI
OBČINE LJUBLJANA
VIČ-RUDNIK

S POSVETA PREDSEDNIKOV KK SZDL

O vlogi krajevnih organizacij SZDL

Problematika v krajevnih skupnostih je nadvse raznolika, mnogi problemi ostajajo še vedno odprti, mnoga vprašanja nedorečena. Vloga Socialistične zveze kot frontne organizacije, kjer se morajo izražati socialistična in demokratična mnenja in interesi krajanov, kljub prizadevnostim in odločni akciji aktivistov, ne rojeva povsod zaželenih sadov, čeprav po drugi strani beležimo premike dlje v krepitvi frontne organizacije. Tako bi morda lahko strnili v nekaj stavkov vse tisto, kar je bilo na posvetu za predsednike KK SZDL in ostalih družbenopolitičnih organizacij v KS (organizirala ga je OK SZDL – 6. novembra) v dobro pripravljene tematski razpravi izrečene. Lahko bi sicer vsemu izrečenemu pridali prizov kritičnosti do razreševanja krajevnih skupnostim in nam vsem skupne problematike, če ne bi hkrati slišali vrste pobud, predlogov in ustvarjalnih pristopov, ki so posvetu (večja pripomni, da je bila udeležba številna) vtisnili pečat krepitve in dograjevanja vloge socialistične zveze kot tudi družbenopolitičnega sistema nasploh.

Srečanja na tovrstno zasnovanih posvetih morajo zatorej postati redna oblika izmenjave izkušenj in spoznanj.

In ker je sama razprava potekala na podlagi zaokroženih tematskih izročil, smo tudi mi ta zapis skušali pripraviti oziroma na razpravi najbolj poudarjena in vsebinsko najpomembnejša vprašanja.

O vlogi Socialistične zveze...

Po mnenju Draga Justina iz KS Stane Sever dobiva SZDL v praksi drugačno vlogo kot ji pripisujejo številni sicer zelo lepo

napisani dokumenti. Za primer je navedel primere, rekonstrukcijo Tržaške ceste in problematiko postavitve kioskov – za kar KS sploh ni bila obveščena, kaj šele, da bi imeli krajanje možnost kakršnega koli vpliva. Na tak način se SZDL težko vključuje v aktivnost razpravljanja o interesih krajanov. Slikovito pripodobi vloge SZDL je podal Rudi Furlan iz KS Malči Belič. Marsikateri stvari se ne razrešujejo tako kot bi se morale »SZDL kot deklata za vse« pa naj to problematiko pomaga razreševati. Pri tem je opozoril na neučinkovitost vrste institucij, ki smo jih ustanovili z namenom, da bo delo učinkovitejše, kar pa praksa nimalokrat negira. Alojz Škufca iz KS Vič je opozoril, da se aktivnost SZDL v praksi vse preveč opira na delo 20 do 30 zagnanih aktivistov, zato bi z ozirom na sklepe 13. seje CK ZKJ morali storiti več za večjo motiviranost ljudi. O tem, da se v krajevnih skupnostih srečujemo vprašani premajhna števila aktivistov, bi dobre programe in usmeritve postavili v življenje, je spregovoril tudi Brane Bertonec iz KS Rakova Jelša. Antonija Rožič iz KS Vrhovci je menila, tako kot tudi nekaj drugih predstavnikov, da se delo v KS nimalokrat podvaja gledano skozi funkcije posameznikov pri sestavi organov. Franc Malovrh iz KS Dobrova pa je še posebej poudaril koristne oblike organiziranosti SZDL po vaških in uličnih odborih, kar se pozitivno odraža pri reševanju določene problematike in kadrovanju.

O planiranju...

Tega aktualnega vprašanja se je »lotilo« več razpravljalcev, ki so predvsem opozarjali na izhodišča in kazalce s katerimi bi morale biti KS seznanjene v fazi snovanja srednjeročnih planov. Pri planiranju se moramo znebiti kompliciranih formulacij, predstaviti moramo probleme in skupaj z OZD pristopiti k razreševanju le-teh

skozi plane. Jože Zakonjšek iz KS Milan Česnik je pri tem izpostavil, da se vse preveč pozablja, da KS ne predstavljajo samo krajanje, ki tam živijo, temveč tudi tisti, ki so zaposleni v OZD na področju KS. Zatorej bi kazalo pri planiranju tudi postaviti zahtevo, da poslovodni organi oziroma delavski sveti OZD v KS vključujejo v svoje obravnave tudi problematiko KS. Rudi Furlan je opozoril na realnost pri planiranju, saj se lahko kaj hitro zgodi, da bodo plani KS plani želja. S tem v zvezi je izpostavil tudi problem neurejene financiranja KS. Čeprav se plani KS včasih zdijo plani želja, so vendarle iz njih razvidne potrebe, je dejala Alenka Brgež iz KS Peruzi. In, če se bodo ti problemi sistematično razreševali, bomo lahko tudi od krajanov pričakovali večje vključevanje v delo. V naši KS imamo probleme javne govorilnice, prostorov KS in trgovine, ki se ne razrešujejo zadovoljivo, zatorej tudi naše akcije nimajo odziva pri ljudeh.

O delegatskem sistemu...

Razrešena razprava o tem vprašanju je ponovno opozorila, kako so problemi delegatskega sistema živo vpleti v delovanje KS, neke celovite poglobljene ocene vzrokov, predvsem vsebinskih pa v okviru občine ni. Antonija Rožič je opozorila, da je aktivnost delegatov slaba, da so gradiva še vedno vse prej kot zadovoljiva.

Vsa ta vprašanja moramo vsebinsko analizirati. Če ne, ob naslednjih volitvah ne bomo uspeli zagotoviti zadostnega števila aktivistov. Branka Zorman – član POK SZDL je opozorila na nesklepnost skupščin SIS (neudeležba delegatov in nekaterih KS je že kar kronična), kjer pa se odloča o problematiki, ki je prav tako življenjskega pomena za razvoj krajevnih skupnosti. Brane Bertonec je spregovoril o zahtevni dolžnosti – biti delegat. Vedno bolj se tudi oči krčijo vprašani o katerih delegati odločajo saj se o ključnih vprašanjih odloča izven nas, prav tako pa je težko biti celovito pripravljen za kompletne in zahtevne dnevne rede skupščinskih sej.

V razpravo se je vključila tudi Božena Ostrovršnik, podpredsednica RK SZDL, ki je opozorila na neobhodnost razreševanja mladinske problematike, financiranja KS in razvoja delegatskega sistema ter informiranja.

O vlogi in financiranju KS...

Številne naloge se v zadnjem času prenašajo na KS, tudi zahteve do dolžnikov opravil v KS so večje, kako številna je kadrovska zasedba v KS pa dobro vemo. Pri vsem tem pa vsa sredstva, ki jih KS prejmejo za svoje delovanje izvirajo pravzaprav iz naslova delovanja delegatskega sistema. In kot je eden izmed razpravljalcev dejal, imamo več posebnih delegacij kot jih potrebujemo samo zato, ker smo KS z vrsto razrešenimi problemi, več sredstev pa lahko dobimo le na osnovi večjega števila delegacij. Ljudje so pripravljeni do neke mere prispevati in pomagati, vendar brez ustreznega sistema financiranja ne gre, je dejal Franc Malovrh. Alojz Škufca je dejal, da smo s financiranjem že tako daleč, da KS nima denarja niti za eno ulično svetilko. S tem, da smo uknili glavarno, novega samoupravnega sporazuma pa nismo pripravili, smo KS zelo osiromašili, je dejala Antonija Rožič. V nekaterih KS morajo za prostore plačevati najemnine, stroški ogrevanja so visoki, želeli bi imeti aktivna društva, vendar ob sredstvih, ki jih imamo lahko slednji le životarjajo. Mnogo manjših, a za krajanje

Več spodbud in odprtih razgovorov

Tovarišice in tovariši! Izbor udeležencev današnjega posveta ni slučajen, saj ste ravno vi akterji družbenopolitičnih odnosov v KS, vaši medsebojni odnosi pa najboljši politični barometer na določenem območju.

Sposobnost medsebojnega sodelovanja nam zagotavlja tudi sposobnost razreševanja konfliktnih situacij, ki se pojavljajo v določenih sredinah in med ljudmi. Občani posebno v manjših družbenopolitičnih skupnostih zelo hitro začutijo morebitno nesoglasje med funkcionarji, pri tem se začnejo pojavljati tabori, ki zgubljajo energijo v medsebojnem obtoževanju.

Nič manj ni nevarna in popolna pasivizacija in nezainteresiranost za vsako družbeno delo. Z zadovoljstvom lahko povem, da teli skrajnosti v občini nismo zaznali, smo pa priča nihanju posameznih družbenih in društvenih aktivnosti.

Velikokrat slišimo kritiko, da organizacije v krajevnih skupnostih nimajo zadostne pomoči s strani občinskih družbenopolitičnih organizacij, da ni dovolj iniciative od višjih forumov in podobno. Menim, da je ta kritika v določenih primerih na mestu, hkrati pa moram tako poudariti, da pričakujemo veliko več spodbud v obratni smeri. Pri občinski konferenci imamo cca 30 bolj ali manj aktivnih delovnih teles. To je mesto za sproščanje pobud in bogatitev aktivnosti posameznih dejavnosti, ki imajo največkrat svoje začetke ravno v krajevnih skupnostih.

Posebne oblike delovanja v SZDL so tudi sekcije, na vseh ravneh, ki pa se jih ne poslužujemo v takšni meri, kot bi se lahko. Sekcije so lahko po strukturi delegatov sposobne, da politično in strokovno obravnavajo posamezne probleme, ki jih v obliki priporočil in predlogov posredujejo organom, pristojnim za sprejemanje sklepov.

Iz uvodnih besed
predsednika OK SZDL
Franca Krumbergerja

pomembnih vprašanj bi lahko razrešili in dosegli večje zadovoljstvo ljudi, če bi KS razpolagale z nekaj denarja, je poudaril Rudi Furlan, ki se mu je v razpravi pridružil tudi Jože Zakonjšek.

O delu mladih in o družtvih

Delo SZDL kot frontne organizacije se v krajevni skupnosti težko uresničujejo. Najbolj šepa delo mladinskih organizacij, katerim bo treba nuditi s strani vseh družbenopolitičnih organizacij več pomoči, predvsem pa dati njihove delo večjo vsebino, je menil Franc Malovrh. Zavedati se moramo, da vzgajamo kadre, ki bodo nadaljevali naše delo. Pri delu z mladimi se nam pojavljajo zastarele metode in veliko premalo posluha za njihove želje, kar se na mladih odraža. Tudi skozi neangažiranost mladih, za katero smo veliko krivi, narašča mladinski kriminal, je dejal Brane Bertonec.

Ali res potrebujemo tako zapletene in birokratske poti, ko ustanovljamo društva? se je upravičeno vprašal Drago Justin ter predlagal da bi najbrže za konstituiranje lahko zadostovalo že soglasje POK SZDL. Vemo, da v društvenih ljudje zadovoljujejo v prostem času svoje potrebe, takšni pristopi kot tudi slabi materiali in prostorski pogoji, pa marsikaj njihovo delovanje krnjijo.

Na posvetu so bile izpostavljene tudi teme s področja socialne politike in SLO ter DS. O razpravi na zadnjo temo bomo več zapisali v naslednji številki. Za zaključek tega poročila pa velja poudariti še nekaj misli; večkrat bi se morali v KS pojavljati predstavniki občine, mesta in republike saj bi lahko z njihovo neposredno informiranostjo dosegli pri razreševanju problemov večje premike; delo potrošniških svetov ni povsod zaživelo. Pričuje se večja aktivnost konference svetov potrošnikov v okviru občine; več posluha bi morali vsi skupaj namenjati problemom varstva okolja, razvoju medsebojnih tudi sosedskih odnosov, problematiki razvoja hišne samouprave...

JANJA DOMITROVIČ

Delovnim ljudem in občanom občine Ljubljana Vič-Rudnik SIS družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje Družbenopolitičnim organizacijam občine Ljubljana Vič-Rudnik

Tako kot vsako leto smo pričeli s pripravami za oblikovanje osnutka programa dela zborov skupščine občine za leto 1985. Ob oblikovanju osnutka programa dela zborov bomo upoštevali ugotovitve, usmeritve ter sklepe 11. seje CK ZKS za uveljavljanje in razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja ter si zastavili za cilj sprejemanje takšnih odločitev, ki so stvar samoupravnega in oblastnega odločanja. Iz programa dela bomo izločili vse tisto, kar je izvrševanje že sprejetih odločitev ali kar sodi v strokovno odločanje. Izhajali bomo iz funkcije skupščine kot tudi iz stališč, sklepov, pobud in priporočil, ki so jih zbori skupščine sprejeli v prejšnjih in v tem mandatu na področju družbenega, gospodarskega in kulturnega sistema.

Nalogo, ki jih pred nas postavljajo dolgoročni program stabilizacije, kot tudi sprejem srednjeročnih in dolgoročnih

planskih dokumentov razvoja v naslednjem letu, zahtevajo skrbno in pravočasno pripravo. Tudi zato mora biti kvaliteten program dela zborov, ki omogoča odločanje in uveljavljanje interesov delovnih ljudi in občanov na vseh področjih samoupravljanja, usklajen s programom dela interesnih skupnosti, programi dela skupščine mesta Ljubljane in skupščine SR Slovenije.

Predlagamo, da se tvorno vključite v oblikovanje programa dela zborov v letu 1985 ter s tem sodelujete pri krepitvi in razvoju delegatskega sistema na vseh nivojih naše družbe.

Prosimo, da nam predloge in pobude dostavite do 21. decembra 1984 na naslov: Sekretariat skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik, Trg MDB 7.

Predsednik skupščine
Maks Klanšek